

Justitiekottets betänkande

1988/89:JuU21

Säkerhetspolisen (SÄK)

1988/89
JuU21

Propositionen m.m.

I proposition 1988/89:108 har regeringen (civildepartementet) föreslagit riksdagen att anta vid propositionen fogade förslag till

1. lag om ändring i polislagen (1984:387),
2. lag om ändring i lagen (1976:600) om offentlig anställning.

I propositionen har regeringen vidare

dels föreslagit riksdagen att godkänna de riktlinjer som civilministern i propositionen har förordat i fråga om säkerhetspolisen beträffande dels ledning och parlamentarisk insyn, dels personalpolitik,

dels föreslagit riksdagen att till Polisverksamheten rörande brott mot rikets säkerhet m.m. för budgetåret 1989/90 under trettonde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag på 257 158 000 kr.

och dels berett riksdagen tillfälle att ta del av vad civilministern i propositionen har anfört i fråga om säkerhetspolisens organisatoriska hemvist, arbetsuppgifter och organisation.

Under ärendets beredning har utskottet inhämtat upplysningar genom bl.a. en hearing med företrädare för rikspolisstyrelsens säkerhetsavdelning (RPS/Säk).

I samband med propositionen behandlar utskottet *dels* de med anledning av propositionen väckta motionerna 1988/89:Ju3 av Stina Eliasson (c), 1988/89:Ju4 av Hans Göran Franck m.fl. (s), 1988/89:Ju5 av Lars Werner m.fl. (vpk), 1988/89:Ju6 av Daniel Tarschys (fp), 1988/89:Ju7 av Göran Ericsson (m), 1988/89:Ju8 av Rolf Dahlberg m.fl. (m), 1988/89:Ju9 av Martin Segerstedt och Jan Fransson (båda s) och 1988/89:Ju10 av Claes Roxbergh m.fl. (mp), *dels* den under den allmänna motionstiden 1989 väckta motionen 1988/89:Ju215 av Bo Hammar m.fl. (vpk). Motionsyrkandena redovisas på s. 4 f.

De vid propositionen fogade lagförslagen har följande lydelse.

Lag om ändring i polislagen (1984:387)

Härigenom föreskrivs att 7 § polislagen (1984:387) skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 §

Rikspolisstyrelsen är central förvaltningsmyndighet för polisväsendet och har tillsyn över detta. Styrelsen skall verka för planmässighet, samordning och rationalisering inom polisväsendet.

Regeringen kan uppdra åt rikspolisstyrelsen att i särskilda hänseenden leda polisverksamhet eller bestämma om sådan verksamhet. När rikspolisstyrelsen leder polisverksamhet skall vad som i lag eller annan författning föreskrivs om polismyndighet i tillämpliga delar gälla även rikspolisstyrelsen.

Regeringen kan uppdra åt rikspolisstyrelsen att *leda polisverksamhet för att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet. Regeringen kan också uppdra åt rikspolisstyrelsen att i särskilda hänseenden leda annan polisverksamhet.* När rikspolisstyrelsen leder polisverksamhet skall vad som i lag eller annan författning föreskrivs om polismyndighet i tillämpliga delar gälla även rikspolisstyrelsen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1989.

Lag om ändring i lagen (1976:600) om offentlig anställning

Härigenom föreskrivs att 7 kap. 8 § lagen (1976:600) om offentlig anställning¹ skall ha följande lydelse.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

7 kap.

8 §

En arbetstagare hos staten som är anställd med fullmakt får förflyttas till en annan statlig tjänst, som tillsätts med fullmakt. Inom försvarsmakten får dessutom en arbetstagare, som har en militär tjänst och som är anställd med förordnande tills vidare, förflyttas till en annan militär tjänst enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar.

En arbetstagare hos staten som är anställd med fullmakt får förflyttas till en annan statlig tjänst, som tillsätts med fullmakt. Inom försvarsmakten får dessutom en arbetstagare, som har en militär tjänst och som är anställd med förordnande tills vidare, förflyttas till en annan militär tjänst enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. Även en arbetstagare som är anställd vid rikspolisstyrelsen för arbete i polisverksamhet för att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet får förflyttas till en annan statlig tjänst enligt de närmare föreskrifter som regeringen meddelar. En arbetstagare som är polis får därvid endast förflyttas till en annan polistjänst.

Förflyttning enligt första stycket till en anställning hos en myndighet inom något annat verksamhetsområde får endast ske om arbetsuppgifterna är likartade eller arbetstagaren i allt fall med hänsyn till sin utbildning är lämpad för anställningen.

Om förflyttning av den som är utnämnd till ordinarie domare föreskrivs i regleringsformen.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1989.

¹ Lagen omtryckt 1987:1000.

1988/89:Ju3 av Stina Eliasson (c) vari yrkas att riksdagen hos regeringen begär förslag innebärande att en av lekmannarepresentanterna kan utses till ordförande i RPS styrelse.

1988/89:Ju4 av Hans Göran Franck m.fl. (s) vari yrkas

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om inrättande av en särskild nämnd med uppgift att på sätt som redovisats i motionen följa och granska säkerhetspolisens arbete,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen angetts om säkerhetspolisens ledning, rekrytering, utbildning och specialistkompetens.

1988/89:Ju5 av Lars Werner m.fl. (vpk) vari yrkas

1. att riksdagen beslutar om inrättandet av en SÄPO-nämnd med representation av samtliga riksdagspartier,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om SÄPO-nämndens verksamhet,
3. att riksdagen beslutar att samtliga riksdagspartier skall företrädas i rikspolisstyrelsen,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om överläggningar med samtliga riksdagspartier i samband med att riktlinjer utfärdas för SÄPO:s verksamhet.

1988/89:Ju6 av Daniel Tarschys (fp) vari yrkas att riksdagen beträffande riktlinjer i fråga om säkerhetspolisen såvitt gäller ledning och parlamentarisk insyn som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen.

1988/89:Ju7 av Göran Ericsson (m) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om den kompetensskada som en personalcirkulation för spanare inom säkerhetspolisen medför.

1988/89:Ju8 av Rolf Dahlberg m.fl. (m) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om informella kontakter mellan regeringskansliet och säkerhetspolisen,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om säkerhetspolisens ledning,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om rikspolisstyrelsens granskning av säkerhetspolisen,
4. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om handläggningen av samordnings- och organisationsfrågor som berör rikspolisstyrelsen.

1988/89:Ju9 av Martin Segerstedt och Jan Fransson (båda s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om det parlamentariska inflytandet över säkerhetspolisens ledning,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att den regionala organisationen bibehålls och förstärks,
3. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att rekryteringen bör ses över.

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att samtliga i riksdagen invalda partier skall medverka i samrådet i framtagandet av riktlinjer för säkerhetspolisens framtida verksamhet.

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna att samtliga i riksdagen invalda partier skall ha insyn i såväl rikspolisstyrelsens som säkerhetspolisens arbete.

1988/89:Ju215 av Bo Hammår m.fl. (vpk) vari yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om behovet av utrikespolitisk kompetens inom SÄPO.

Utskottet

Inledning

Den polisiära säkerhetstjänsten eller säkerhetspolisen (SÄK) benämns officiellt polisverksamheten rörande brott mot rikets säkerhet. Säkerhetspolisen utgör organisatoriskt en avdelning inom rikspolisstyrelsen, säkerhetsavdelningen (RPS/Säk).

I den allmänna debatten har säkerhetspolisen många gånger tilldragit sig ett stort intresse. En allmän översyn i parlamentariska former av säkerhetspolisens verksamhet företogs på 1960-talet av en parlamentarisk nämnd i anledning av avslöjandet av spionen Stig Wennerström (jfr SOU 1968:4). Efter polisens förstatligande år 1965 har företagits flera förändringar av säkerhetspolisens organisation och verksamhet. Dessa har föranletts både av interna översyner och av förslag från särskilda utredningar, t.ex. den juristkommission som tillsattes i anledning av att den f.d. säkerhetspolismannen Stig Bergling avslöjats som spion (jfr Ds Ju 1979:18 och 1980:2). Olika frågor om en översyn har också från tid till annan aktualiserats i riksdagen, därvid utskottet bl.a. i anslutning till förslag av juristkommissionen i fallet Bergling räknat med en förutsättningslös utvärdering av säkerhetstjänsten (se JuU 1987/88:23 s. 2 och där gjorda hänvisningar). Det kan nämnas att den genomgripande reform av den svenska polisen som har genomförts successivt under 1980-talet i stort sett inte direkt har berört säkerhetspolisen.

År 1987 tillkallade chefen för justitiedepartementet, under vilket polisen då hörde, efter regeringens bemyndigande en parlamentarisk kommitté för att på nytt få till stånd en allsidig genomlysning av säkerhetspolisen. Kommittén har avlämnat delbetänkandet (SOU 1988:16) SÄPO Säkerhetspolisens inriktning och organisation. I betänkandet redovisas överväganden beträffande arbetsuppgifter, organisation, ledning, parlamentarisk insyn, personalpolitik och lagtekniska frågor. För kommittén återstår att behandla frågor om personalkontrollen, säkerhetspolisens arbetsmetoder och meddelarfriheten.

Delbetänkandet har remissbehandlats. Förslagen i propositionen grundas på betänkandet och remissbehandlingen.

I propositionen redovisas vissa principiella ställningstaganden om den polisiära säkerhetstjänsten. För denna verksamhet bör även i framtiden finnas en särskild polisorganisation (säkerhetspolisen) inom rikspolisstyrelsen.

Säkerhetspolisen bör svara för kontrapionage, terrorismbekämpning och åtgärder mot subversiv verksamhet samt säkerhetsskydd. Regeringen bör lägga fast riktlinjer för verksamheten efter samråd med partiledarna för de partier som är företrädade i utrikesnämnden. Säkerhetspolisens ledning bör förstärkas och den parlamentariska insynen förbättras. Även personalpolitiska frågor berörs.

I propositionen föreslås också att det i polislagen (1984:387) tas in uttryckliga regler om att rikspolisstyrelsen kan ges i uppdrag att leda polisverksamhet för att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet. Vidare föreslås att bestämmelser om förflyttningsskyldighet för arbetstagare vid säkerhetspolisen tas in i lagen (1976:600) om offentlig anställning.

I propositionen lämnas vidare förslag om medelsanvisning för säkerhetspolisen för nästa budgetår.

Den föreslagna reformeringen av säkerhetspolisen bör i sina huvuddrag genomföras under nästa budgetår. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 1989.

Allmänt

Som framgår av det föregående har utskottet tidigare vid skilda tillfällen uppmärksammat frågorna om säkerhetspolisens inriktning och organisation och också förutsatt en förutsättningslös utvärdering av säkerhetstjänsten. Rent allmänt vill utskottet uttala sin anslutning i stort till en reformering av säkerhetspolisen med den inriktning som föreslås i propositionen och som bl.a. innebär en förstärkning av säkerhetspolisens ledning och en förbättring av den parlamentariska insynen.

Innan utskottet går in på enskildheter i förslagen vill utskottet notera att säkerhetspolisens arbetsfält i flera avseenden skiljer sig från vad som gäller för den öppna polisen. Inriktningen på att skydda rikets yttre och inre säkerhet ställer delvis andra krav i fråga om hur verksamheten organiseras och bedrivs. Till det mest karakteristiska för säkerhetstjänsten hör den stränga sekretess som omgärdar verksamheten. Även om öppenheten blivit större under senare år, står det ändå klart att säkerhetspolisens verksamhet till stor del måste bedrivas utan den insyn som finns på de flesta andra håll i det allmännas verksamhet. Detta gör förutsättningarna för en allmän debatt om säkerhetspolisen annorlunda än när det gäller myndighetsverksamhet i allmänhet. Även om målen för säkerhetspolisen är klara, nämligen att förebygga och avslöja brott mot rikets säkerhet, måste sålunda debatten i regel föras utan att de flesta deltagare har någon närmare kännedom om hur verksamheten bedrivs i praktiken.

Säkerhetspolisen utgör organisatoriskt en avdelning inom rikspolisstyrelsen och leds under rikspolischefen av en avdelningschef. Under avdelningschefen består säkerhetsavdelningen av en central organisation i Stockholm samt en fältorganisation med regions- och länssektioner. Den centrala organisationen är i dag indelad i tre huvudenheter, nämligen ett sekretariat och två byråer.

I propositionen uttalar civilministern att säkerhetspolisen alltjämt bör vara organisatoriskt knuten till rikspolisstyrelsen. Säkerhetspolisen bör även i fortsättningen ha ansvar för kontrapionage, terrorismbekämpning och åtgärder mot subversiv verksamhet samt säkerhetsskydd. När det gäller personskyddet – en del av säkerhetsskyddet – bör säkerhetspolisen ta över huvuddelen av den livvaktsverksamhet som för närvarande bedrivs vid polismyndigheten i Stockholm. Också i fortsättningen bör signalspaning samt beredskapsplanering för polisväsendet bedrivas vid säkerhetspolisen. Enligt vad civilministern vidare uttalar bör den centrala organisationen vid säkerhetspolisen bestå av fyra huvudenheter (byråer). Regeringens särskilda ansvar för säkerhetspolisen talar enligt civilministerns mening för att det även framgent bör ankomma på regeringen att bestämma om byråindelningen.

Vad civilministern anfört i fråga om säkerhetspolisens organisatoriska hemvist, arbetsuppgifter och organisation föranleder inget särskilt uttalande.

Statsmakternas styrning

Vid behandlingen av de i propositionen angivna riktlinjerna i fråga om säkerhetspolisen beträffande ledning och parlamentarisk insyn uttalar civilministern under rubriken statsmakternas styrning att regeringen bör utfärda riktlinjer för säkerhetspolisen och att riktlinjerna bör tillkomma efter samråd med partiledarna för de partier som är företrädade i utrikesnämnden.

Enligt vad civilministern vidare anför är det här fråga om närmare riktlinjer för säkerhetspolisen, vars verksamhet måste bygga på ingående bedömningar av säkerhetspolitisk art som det ankommer på statsmakterna att göra. Sådana bedömningar kan t.ex. gälla militärstrategiska hotbilder, innebörden av den svenska neutraliteten och utvecklingen av den internationella terrorismen. Hit hör vidare bedömningen av vilket hot som föreligger från subversiva grupper i samhället och av frågor om det internationella samarbetet på säkerhetstjänstens område. Riktlinjerna bör utfärdas i samband med regeringens regleringsbrev för säkerhetspolisen.

Sekretessen torde enligt civilministern hindra att närmare riktlinjer för säkerhetspolisen redovisas offentligt. Det är därför, anför han vidare, inte lämpligt att sådana frågor behandlas i samband med riksdagens budgetbehandling. Å andra sidan, påpekar civilministern, är det särskilt angeläget att beredningen av riktlinjer på ett område som detta sker på ett sådant sätt att de kan få så bred parlamentarisk bas som möjligt. Mot denna bakgrund föreslår han – som nyss sagts – samråd med ledarna för de partier som är företrädade i utrikesnämnden.

I *motionerna Ju5* och *Ju10* förespråkas att samtliga riksdagspartier bör delta i samrådet angående riktlinjerna.

Utskottet finner för sin del att den ordning för samråd som civilministern förordad är lämplig och avstyrker bifall till motionerna i den här delen. Utskottet noterar i sammanhanget att utrikesnämnden är ett organ för överläggningar på högsta nivå i viktiga utrikes- och säkerhetspolitiska frågor (jfr SOU 1988:16 s. 198 f).

I *motion Ju6* påpekas att regeringsförslaget kan innebära en risk för konflikt med principerna för riksdagens budgetbehandling. Motionären godtar att de närmare riktlinjerna för verksamheten i detalj utformas på det sätt som förordas i propositionen men efterlyser samtidigt en ordning enligt vilken frågor om allmänna riktlinjer i huvuddrag och frågor om ändringar här blir föremål för riksdagens ställningstagande och bedömning i samband med budgetbehandlingen. Motionsyrkandet innebär en begäran om tillkännagivande härom.

Som civilministern anger i propositionen förekommer det i nuvarande ordning att riksdagen i samband med budgetbehandlingen tar ställning till mera övergripande frågor rörande säkerhetspolisen. Detta har t.ex. gällt både organisatoriska frågor och frågor om verksamhetens inriktning. Mot denna bakgrund kan utskottet ansluta sig till motionsönskemålet som för övrigt inte strider mot vad som förordats i propositionen. Det kan anmärkas att utskottet såsom hittills kan inhämta underlag för sitt ställningstagande i särskild ordning.

Säkerhetspolisens ledning

Vid behandlingen av de i föregående avsnitt nämnda riktlinjerna uttalar civilministern under rubriken säkerhetspolisens ledning att ledningen av säkerhetspolisen under rikspolischefen bör anförtros åt en säkerhetspolischef som rekryteras bland personer som kan komma i fråga för verkschefs-befattningar.

I *motion Ju8* avvisas denna ordning under hänvisning till bl.a. risker för dubbelkommando och oklarheter beträffande kompetensfördelningen inom rikspolisstyrelsen.

Utskottet vill till en början notera att säkerhetspolisen redan enligt nuvarande ordning på tjänstemannaplanet leds av rikspolischefen och, under denne, av chefen för säkerhetsavdelningen. Det är vidare klart att den som skall leda och utveckla en verksamhet som säkerhetspolisens – såsom civilministern påpekar – bör ha en bred erfarenhet av samhällsfrågor över huvud och måste kunna uppträda med auktoritet i samarbetet med statsråd och myndighetschefer. Redan det som nu sagts talar enligt utskottets mening för en sådan höjning av kompetensnivån hos säkerhetspolischefen som regeringsförslaget innebär. En höjning av kompetensnivån bör för övrigt redan i sig motverka uppkomsten av sådana olägenheter som motionärerna antytt. Härtill kommer att den i propositionen förordade ordningen inte innebär att rikspolischefens högsta ansvar för säkerhetspolisen upphör. Vid fastläggande av arbetsfördelningen mellan rikspolischefen och säkerhetspolischefen bör – som det anges i propositionen – utgångspunkten vara att

rikspolischefen beslutar i säkerhetsfrågor av stor betydelse eller av särskild vikt samt i sådana säkerhetsfrågor som berör även den öppna polisen. Härvidlag bör vidare gälla att rikspolischefen hålls informerad i löpande ärenden och att han då bör vara oförhindrad att ta till sig beslutanderätten i ett särskilt fall. Utskottet avstyrker motionsyrkandet.

Parlamentarisk insyn

Vid behandlingen av de förut nämnda riktlinjerna uttalar civilministern under rubriken parlamentarisk insyn att rikspolisstyrelsens styrelse bör få till särskild uppgift att följa tillämpningen av regeringens riktlinjer för säkerhetspolisen och redovisa sin bedömning för regeringen.

Enligt nuvarande ordning leds säkerhetspolisen på verksledningsnivå av rikspolisens styrelse och av rikspolischefen, som är dess ordförande. I styrelsen ingår vid handläggningen av säkerhetsärenden rikspolischefen, chefen för säkerhetsavdelningen och sex av regeringen utsedda lekmannarepresentanter, i regel riksdagsledamöter. De sex lekmannarepresentanterna utövar på detta sätt en löpande parlamentarisk insyn i säkerhetspolisens verksamhet.

Regeringsförslaget innebär en fördjupad parlamentarisk insyn som skall grundas på en särskild instruktionsföreskrift. Som anges i propositionen innebär den nya ordningen rent praktiskt att styrelsen får anledning att företa en mera systematisk granskning av säkerhetspolisen än för närvarande.

I *motionerna Ju5* och *Ju10* förespråkas att samtliga riksdagspartier skall företrädas i rikspolisstyrelsens styrelse. Under hänvisning till övervägandena i fråga om ordningen för samråd rörande närmare riktlinjer för säkerhetspolisen (se avsnittet statsmakternas styrning ovan) avstyrker utskottet bifall till motionerna även i denna del.

Mot bakgrund av styrelsens delvis nya arbetsuppgifter efterlyses i *motion Ju3* en ordning enligt vilken en av lekmannarepresentanterna kan utses till ordförande i styrelsen. Som motivering härför hävdar motionären att en sådan ordning numera har införts i många andra verksstyrelser.

Utskottet noterar att utgångspunkten för motionsönskemålet så till vida inte är korrekt att verkschefen efter riksdagens verksledningsbeslut år 1987 (prop. 1986/87:99, KU 29, rskr. 226) numera normalt är ordförande i myndighetens styrelse. Redan på denna grund men även med beaktande av den särskilda ställning rikspolischefen bör inta avstyrker utskottet bifall till motionen.

Likaledes under hänvisning till styrelsens delvis nya arbetsuppgifter framförs i *motion Ju8* önskemål om att styrelsen – för att det skall bli fråga om en reell granskning – bör få ett särskilt granskningskansli och kunna inom sig tillsätta ett granskningsutskott.

Utskottet hyser på det sättet sympati för tankarna bakom motionsönskemålet att utskottet liksom motionärerna finner det mycket angeläget att det skapas goda praktiska förutsättningar för den fördjupade insyn och granskning som det här är fråga om. Förvisso kommer den nya ordningen att ställa särskilda krav inte bara på lekmannaledamöterna utan också på ordföranden och andra befattningshavare. Som anförs i propositionen får det ankomma

på styrelsen att ge anvisningar om den redovisning av verksamheten som erfordras från tjänstemännens sida, och även när det gäller avfattandet av granskningsrapporter och annat arbete ankommer det på tjänstemännen att biträda styrelsen i all den utsträckning som begärs. Utskottet kan inte dela motionärernas farhågor rörande bristande kontinuitet och risker för lojalitetskonflikter. En kompetent och aktiv styrelse bör inte ha några svårigheter att nå de uppställda målen. Någon särskild formalisering av granskningsarbetet på det sätt som föreslås i motionen påkallas inte.

I *motionerna Ju4, Ju5 och Ju9* framställs yrkanden om inrättande av en särskild SÄK-nämnd eller SÄK-styrelse. Även här är motiveringen intresset av att öka det parlamentariska inflytandet, bl. a. i fråga om säkerhetspolisens register.

Frågan om inrättande av en särskild SÄK-nämnd har samband med säkerhetspolisens uppgifter inom ramen för personalkontrollsystemet; det är i förbindelse med personalkontrollen som frågor rörande det särskilda polisregistret vid säkerhetspolisen aktualiseras (se 2 § personalkontrollkungörelsen 1969:446).

Saken har också berörts under förarbetena på det nu aktuella regeringsförslaget (se prop. s. 16). Som utskottet anfört i inledningen till detta betänkande återstår det i arbetet på en reformering av säkerhetspolisen att göra en översyn av personalkontrollen. Därför har ännu inte lagts fram något förslag i frågan om en sådan särskild nämnd. Det blir tillfälle för utskottet att återkomma till saken i ett senare sammanhang. Utskottet avstyrker bifall till motionerna i den här delen.

Rekrytering och utbildning

Vid behandlingen av de i propositionen angivna riktlinjerna i fråga om säkerhetspolisen beträffande personalpolitik uttalar civilministern under rubriken rekrytering och utbildning att en fortsatt god rekrytering och utbildning är en förutsättning för att det praktiska arbetet inom säkerhetspolisen skall kunna bedrivas kompetent och effektivt. Han framhåller att såväl rekrytering som utbildning fortlöpande utvecklas genom interna åtgärder vid säkerhetspolisen. Civilministern understryker att en prövotid om ett år bör gälla som huvudregel vid rekrytering till säkerhetspolisen. Han uttalar också att det är angeläget att rikspolisstyrelsen när det gäller arbetet vid säkerhetspolisen bedriver en aktiv personalpolitik och att tillräckliga resurser avdelas för personalvård. I sammanhanget berör han också vikten av att personalen besitter sådana egenskaper som gott omdöme och förmåga till diskretion samt ett demokratiskt och öppet sinne.

I *motionerna Ju4 och Ju9* framförs önskemål om fortgående överväganden rörande rekrytering och utbildning med särskild inriktning på att nå större demokratisk säkerhet och effektivitet.

Utskottet ansluter sig gärna till tankarna bakom motionsönskemålen, och utskottet vill understryka vikten av att det fortsatta arbetet för rekrytering och utbildning bedrivs så att säkerhetstjänsten till sig knyter befattningshavare som uppvisar sådana personliga egenskaper som nyss nämnts. Detta är i själva verket ett väsentligt led i den personalpolitik för säkerhetstjänsten som

nu läggs fast. Med dessa uttalanden får motionsönskemålen anses vara tillgodosedda. 1988/89:JuU21

Specialistkompetens

Vid behandlingen av de i föregående avsnitt nämnda riktlinjerna uttalar civilministern under rubriken specialistkompetens att säkerhetspolisen bör tillföras specialistkompetens inom olika områden, såsom teknik, juridik, utrikespolitik och militära frågor. Han förklarar sig emellertid inte för närvarande vara beredd att i detalj ta ställning till bl.a. frågan hur detta lämpligen bör ske.

I *motionerna Ju4* och *Ju215* förs fram önskemål som särskilt tar sikte på intresset av att stärka den utrikespolitiska kompetensen inom säkerhetspolisen.

Frågan om att tillföra säkerhetstjänsten en vidgad specialistkompetens inom olika områden (inte minst olika akademiska specialområden) har berörts under förarbetena på propositionen, och olika vägar har föreslagits. I fråga om utrikespolitisk expertis har därvid förordats att utrikesdepartementet bör på konsultbasis biträda säkerhetspolisen med sådan.

Utskottet vill här erinra om att säkerhetspolitiska och utrikespolitiska frågeställningar är bland de viktigaste inslagen i säkerhetstjänstens arbete, och enligt utskottets uppfattning är det av största betydelse att säkerhetspolisen – också på nivåer under ledningen – besitter fullödiga och aktuella kunskaper på detta område. Detta är i själva verket en förutsättning för att de bedömningar som påkallas skall kunna ske med den säkerhet och skyndsamhet som verksamhetens natur kräver. För att detta mål skall kunna nås bör enligt utskottets uppfattning övervägas en ordning med en fast etablerad organisation med tjänstemän från utrikesdepartementet med expertkunskaper inom olika områden (konsulter) som ställs till säkerhetspolisens förfogande för tjänstgöring på olika nivåer (jfr SOU 1988:16 s. 216). Vad utskottet nu med anledning av propositionen och motionerna uttalat bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

Personalrörlighet

Vid behandlingen av de nyss nämnda riktlinjerna uttalar civilministern att ett system med personalcirkulation bör införas för livvakter och i viss utsträckning för spanare. Dessa bör tillföras säkerhetspolisen genom kommendering från den lokala polisorganisationen. Som en lämplig normaltids för tjänstgöring som livvakt och spanare anges omkring fem år. En ökad personalrörlighet bör eftersträvas även för övrig personal.

I motion *Ju7* begärs ett riksdagsuttalande om den kompetensskada som en personalcirkulation för spanare inom säkerhetspolisen medför.

Utskottet är medvetet om att behovet av kontinuitet i säkerhetspolisens arbete i många fall är mycket framträdande; nödvändiga specialkunskaper förvärvas genom långvarig inskolning och praktisk tjänstgöring, och det kan ta lång tid att bygga upp behövliga kontaktnät i de svårtillgängliga kretsar och miljöer det här ofta är fråga om.

I anslutning till motionsönskemålet vill utskottet erinra om att civilminis-

1988/89:JuU21
tern särskilt betonat att tjänstgöringstidens längd måste kunna varieras med hänsyn till bl.a. kravet på att det alltid måste finnas ett tillräckligt antal erfarna spanare och att det – för kontinuitetens – skull kan vara lämpligt att en del av spaningsorganisationen är undantagen från cirkulationen. Som civilministern också framhåller bör en del spanare efter tjänstgöringsperioden kunna övergå till inhämtnings- eller bearbetningsverksamhet. I dessa fall fortsätter de alltså som tjänstemän inom säkerhetspolisen. Över huvud taget präglas enligt utskottets mening de överväganden som redovisas i propositionen i denna del av en strävan att undvika just den risk för kompetensförlust som motionären tagit upp. Självklart måste det enligt utskottets uppfattning vara en strävan hos säkerhetspolisen att inte i onödan göra sig av med kompetent och duglig personal.

Mot bakgrund av vad här anförts får motionen anses vara tillgodosedd.

Lagförslagen

De genom propositionen framlagda förslagen till ändringar i polislagen och lagen om offentlig anställning föranleder inget annat uttalande från utskottets sida än att utskottet finner det lämpligt att uttryckliga bestämmelser om den polisiära säkerhetstjänsten förs in i polislagen.

Medelsanvisning

I proposition 1988/89:100 bilaga 15 (civildepartementet) har regeringen under punkt E 2 (s. 133) föreslagit riksdagen att – i avvaktan på särskild proposition i ämnet – till polisverksamheten rörande brott mot rikets säkerhet m.m. för budgetåret 1989/90 anvisa ett förslagsanslag på 211 469 000 kr.

Detta har omnämnts i utskottets betänkande om anslag till polישväsendet (1988/89:JuU15 s. 6). Där upplyses också att den aviserade – dvs. den i detta ärende aktuella – propositionen dåmera avlämnats och bereds i utskottet, som i samband därmed kommer att ta ställning i fråga om medelsanvisningen.

I den nu aktuella propositionen (s. 27) anger civilministern att han nu beräknar anslaget till 257 158 000 kr. Regeringens förslag innebär hemställan om medelsanvisning med nämnda belopp.

Utskottet, som i särskild ordning informerat sig om innebörden av medelsberäkningen, tillstyrker bifall till regeringens förslag.

Övrigt

I motion Ju8 återges vissa kritiska uttalanden av några remissinstanser under förarbetena i förevarande ärenden rörande informella kontakter mellan företrädare för säkerhetspolisen och regeringen. Motionärerna anser att täta, formlösa kontakter mellan regeringen och säkerhetspolisen i konkreta ärenden måste inge starka betänkligheter, och de uttalar att någon sådan form av informell styrning från regeringens sida av säkerhetspolisens löpande verksamhet i princip inte bör äga rum. Motionen mynnar i denna del ut i en begäran om ett riksdagsuttalande härom.

Bakom uttalandet i motionen ligger också en erinran om vad som förekom vid riksdagsbehandlingen i samband med verksledningsbeslutet år 1987 (prop. 1986/87:99, KU 29, rskr. 226). Särskilt hänvisas till uttalanden i en reservation (m och c) om att styrningen från regeringens sida skall ske genom offentliga, formella regeringsbeslut och att det inte kan accepteras att för utomstående okända kontakter mellan olika tjänstemän får bilda grund för beslut i myndigheter under regeringen.

Som en bakgrund till motionsspörsmålet vill utskottet till en början erinra om att det enligt 11 kap. 7 § regeringsformen inte är tillåtet för regeringen, inte heller för riksdagen, att bestämma hur förvaltningsmyndighet skall i särskilt fall besluta i ärende som rör myndighetsutövning mot enskild eller mot kommun eller som rör tillämpning av lag. Det bör också framhållas att redan i den i 1 kap. 1 § regeringsformen fastslagna principen att den offentliga makten utövas under lagarna ligger en viktig begränsning i regeringens rätt att meddela direktiv till förvaltningsmyndigheterna.

I detta hänseende uttalade konstitutionsutskottet i sitt av riksdagen i denna del godkända betänkande om ledningen av den statliga förvaltningen (KU 1986/87:29 s. 14) följande.

Ett särskilt problem utgör informella kontakter i samband med sådan ärendehandläggning hos myndigheterna som avses i RF 11:7. Det torde inte vara möjligt att helt undvika informella kontakter ens i dessa sammanhang. Enligt utskottets uppfattning måste dock återhållsamheten vara mycket stor. I särskilt hög grad bör de informella kontakterna på detta område avse informationsutbyte. Det finns slutligen anledning för utskottet att understryka att oavsett vilka informella kontakter som förekommer bär myndigheterna det fulla och slutliga ansvaret för besluten i de enskilda fallen.

Med anledning av vad som anförts i motionen vill utskottet konstatera att inte något av det som civilministern i detta hänseende uttalar i propositionen kan ge anledning för riksdagen att göra ett sådant uttalande som motionärerna efterlyser. Tvärt om erinrar civilministern om det ovan nämnda förbudet i 11 kap. 7 § regeringsformen, och han understryker att regeringens styrning av säkerhetspolisen givetvis måste ske på ett sätt som inte kommer i konflikt med de grundlagsfästa principerna om myndigheters självständighet. Ett uttalande sådant som det i den ovannämnda reservationen i KU-betänkandet är enligt utskottets mening otänkbart. Det är härvidlag tillräckligt att konstatera att det självfallet är nödvändigt för säkerhetspolisens ledning att med enskilda statsråd avhandla t.ex. sådana frågor som personskyddets omfattning utan att detta skall dokumenteras för envar. Utskottet avstyrker bifall till motionen i denna del.

I *motion Ju9* begärs ett tillkännagivande om att säkerhetspolisens regionala organisation bör behållas och förstärkas.

Som utskottet redovisat i det föregående ingår i säkerhetspolisen en fältorganisation med regions- och länssektioner. Fältorganisationen har i det hittillsvarande arbetet på en reformering av säkerhetspolisen inte berörts mera ingående. Viss förstärkning har förordats, se SOU 1988:16 s. 189. En del smärre problem och onöjaktigheter har också uppmärksamats bl.a. under remissbehandlingen. Enligt vad utskottet inhämtat har sådana frågor om fältorganisationen överlämnats för beaktande i det fortsatta kommittéarbetet.

Med anledning av motionen vill utskottet för sin del framhålla att det är en självklar utgångspunkt för det fortsatta reformarbetet att fältorganisationen ges förutsättningar för god stadga och effektivitet i verksamheten, inte minst i fråga om samarbete med andra myndigheter och på olika nivåer. Med dessa uttalanden får motionen i denna del anses vara tillgodosedd.

I *motion Ju8* begärs – såsom yrkandet i denna del får förstås – ett tillkännagivande till regeringen rörande det fortsatta reformarbetet av innebörd att av motionärerna anförda synpunkter bör beaktas.

I den mån utskottet inte redan genom vad som anförts i det föregående har tagit ställning till motionärernas önskemål saknas det enligt utskottets mening anledning för riksdagen att göra något sådant tillkännagivande som motionärerna begär.

Avslutningsvis vill utskottet uttala att utskottet ansluter sig till de riktlinjer som civilministern i propositionen har förordat i fråga om säkerhetspolisen i den mån de inte särskilt berörts i det föregående.

Hemställen

Utskottet hemställer

1. att riksdagen antar det genom proposition 1988/89:108 framlagda förslaget till lag om ändring i polislagen (1984:387),

2. att riksdagen antar det genom propositionen framlagda förslaget till lag om ändring i lagen (1976:600) om offentlig anställning,

3. beträffande *SÄK:s organisatoriska hemvist, arbetsuppgifter och organisation*

att riksdagen lämnar utan erinran vad civilministern i propositionen anført i detta hänseende,

4. beträffande *samråd angående riktlinjer*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju5 i denna del (yrkande 4) och motion 1988/89:Ju10 i denna del (yrkande 1),

5. beträffande *riksdagens ställningstagande till allmänna riktlinjer i huvuddrag*

att riksdagen med anledning av propositionen och motion 1988/89:Ju6 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anført i detta hänseende,

6. beträffande *säkerhetspolischefen*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju8 i denna del (yrkande 2),

7. beträffande *sammansättningen av rikspolisstyrelsens styrelse*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju5 i denna del (yrkande 3) och motion 1988/89:Ju10 i denna del (yrkande 2),

8. beträffande *ordförandeskapet i styrelsen*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju3,

9. beträffande *granskningskansli m.m.*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju8 i denna del (yrkande 3),

10. beträffande *inrättande av en SÄK-nämnd m.m.*

att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju4 i denna del (yrkande 1), motion 1988/89:Ju5 i denna del (yrkandena 1 och 2) och motion 1988/89:Ju9 i denna del (yrkande 1),

11. beträffande *överbäganden rörande rekrytering m.m.*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju4 i denna del (yrkande 2 delvis)
och motion 1988/89:Ju9 i denna del (yrkande 3),

12. beträffande *utrikespolitisk kompetens*
att riksdagen med anledning av propositionen, motion 1988/89:Ju4 i
denna del (yrkande 2 delvis) och motion 1988/89:Ju215 som sin
mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i detta hänse-
ende,

13. beträffande *personalcirkulation för spanare*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju7,

14. beträffande *informella kontakter*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju8 i denna del (yrkande 1),

15. beträffande *SÄK:s fältorganisation*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju9 i denna del (yrkande 2),

16. beträffande *fortsatt reformarbete*
att riksdagen avslår motion 1988/89:Ju8 i denna del (yrkande 4),

17. beträffande *riktlinjer i fråga om SÄK*
att riksdagen godkänner vad civilministern i propositionen har
förordat beträffande dels ledning och parlamentarisk insyn, dels
personalpolitik, allt i den mån det inte omfattas av vad utskottet
hemställt ovan,

18. beträffande *medelsanvisningen*
att riksdagen – under trettonde huvudtiteln – till *Polisverksamheten
rörande brott mot rikets säkerhet m.m.* för budgetåret 1989/90 anvisar
ett förslagsanslag på 257 158 000 kr.

Stockholm den 9 maj 1989

På justitieutskottets vägnar

Karin Ahrland

Närvarande: Karin Ahrland (fp), Lars-Erik Lövdén (s), Ulla-Britt Åbark
(s), Jerry Martinger (m), Bengt-Ola Rytter (s), Göthe Knutson (m), Göran
Magnusson (s), Eva Johansson (s), Björn Ericson (s), Lars Sundin (fp),
Anders Svärd (c), Berith Eriksson (vpk), Kent Lundgren (mp), Sigrid
Bolkéus (s), Barbro Andersson (s), Göran Ericsson (m) och Kjell Ericsson
(c).

Reservationer

1. Samråd angående riktlinjer (mom. 4)

Berith Eriksson (vpk) och Kent Lundgren (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 8 som börjar med "Utskottet
finner" och slutar med "s. 198 f)" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner för sin del redan från allmänna demokratiska utgångspunkter att ingen annan ordning är tänkbar för det samråd angående de närmare riktlinjer för säkerhetspolisens verksamhet som nu etableras än att däri deltar företrädare för samtliga riksdagspartier. Att så skall ske bör riksdagen med anledning av motionerna som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 4 bort ha följande lydelse:

4. beträffande *samråd angående riktlinjer*

att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Ju5 i denna del (yrkande 4) och motion 1988/89:Ju10 i denna del (yrkande 1) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i detta hänseende.

2. Säkerhetspolischefen (mom. 6)

Jerry Martinger, Göthe Knutson och Göran Ericsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som börjar på s. 8 med "Utskottet vill" och slutar på s. 9 med "avstyrker motionsyrkandet" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser att avgörande vikt måste tillmätas den under remissbehandlingen påtalade risken för dubbelkommando och oklarheter beträffande kompetensfördelningen inom rikspolisstyrelsen som är förenad med den i propositionen föreslagna ordningen. Det måste enligt utskottets mening också beaktas att risken för att säkerhetspolisen blir en "stat i staten" blir större ju högre tjänsteställning chefen för säkerhetstjänsten har. Den ändring som förordats i propositionen måste därför avvisas. Detta bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 6 bort ha följande lydelse:

6. beträffande *säkerhetspolischefen*

att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Ju8 i denna del (yrkande 2) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i detta hänseende.

3. Sammansättningen av rikspolisstyrelsens styrelse (mom. 7)

Berith Eriksson (vpk) och Kent Lundgren (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 9 som börjar med "I motionerna" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

I *motionerna Ju5* och *Ju10* förespråkas att samtliga riksdagspartier skall företrädas i rikspolisstyrelsens styrelse. Redan från allmänna demokratiska utgångspunkter finner utskottet det vara självklart att styrelsen skall sammansättas på det sätt som förordats i motionerna. Att så skall ske bör riksdagen med anledning av motionerna som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 7 bort ha följande lydelse:

7. beträffande *sammansättningen av rikspolisstyrelsens styrelse*

att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Ju5 i denna del

(yrkande 3) och motion 1988/89:Ju10 i denna del (yrkande 2) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i detta hänseende. 1988/89:JuU21

4. Granskningskansli m.m. (mom. 9)

Jerry Martinger, Göthe Knutson och Göran Ericsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande som börjar på s. 9 med "Utskottet hyser" och slutar på s. 10 med "påkallas inte" bort ha följande lydelse:

Utskottet finner i likhet med motionärerna det vara mycket angeläget att det skapas goda praktiska förutsättningar för den fördjupade insyn och granskning som nu läggs på styrelsen.

Om det skall bli fråga om någon reell granskning från styrelsens sida krävs dock att styrelsen har tillgång till administrativ personal för denna uppgift. Den i propositionen anvisade lösningen är inte tillfredsställande. Den skapar inte den kontinuitet och kunnighet hos den granskande personalen som torde vara nödvändig. Det finns också en uppenbar risk för lojalitetskonflikter beträffande berörd granskningspersonal. Verksamheten kommer ju att avse kollegor. Om inte styrelsens nya uppgift endast skall vara symbolisk torde ett särskilt kansli behöva inrättas. Styrelsen bör vidare ha möjlighet att vid behov anlita utomstående konsulter, exempelvis jurister, om inte sekretesskrav hindrar detta.

De nya och utvidgade uppgifter som föreslås åvila styrelsen måste dessutom antas bli tämligen tidskrävande och inte sällan omfatta långa föredragningar. Redan nu sammanträder styrelsen i princip var fjortonde dag. Det kan därför ifrågasättas, om inte inom styrelsen borde tillsättas ett särskilt utskott för behandling av rikspolisstyrelsens nya insynsfrågor. Ett sådant utskott kunde bestå av ett begränsat antal parlamentariker med blott en företrädare för ettvar av de i utrikesnämnden representerade politiska partierna. Det kan vidare ifrågasättas, om icke dessa med hänsyn till berörda frågors ömtåliga natur borde avkrävas en tystnadsförsäkran motsvarande den som utrikesnämndens ledamöter har att avge.

Vad utskottet nu anfört bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 9 bort ha följande lydelse:

9. beträffande *granskningskansli m.m.*

att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Ju8 i denna del (yrkande 3) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i detta hänseende.

5. Inrättande av en SÄK-nämnd m.m. (mom. 10)

Berith Eriksson (vpk) och Kent Lundgren (mp) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 10 som börjar med "Frågan om" och slutar med "här delen" bort ha följande lydelse:

Det är av stor betydelse för vårt lands säkerhet att vi förfogar över en effektiv och omdömesgill säkerhetstjänst. Tyvärr synes alltför ofta kompe-

tens och omdömesförmåga inom SÄK ha överskuggats av paranoida politiska vanföreställningar. Vissa åsiktsriktningar, enkanterligen på vänsterkanten, har utan grund stämplat som hot mot landets säkerhet, medan reella hot försumrats eller nonchalerats. Detta missförhållande äventyrar inte bara landets säkerhet utan också rättssäkerheten. Efter alla avslöjanden om missförhållanden inom SÄK är det nu hög tid att genomgripande förändringar sker inom säkerhetstjänsten.

Säkerhetstjänsten måste med nödvändighet arbeta hemligt. Desto viktigare är det då att se till att säkerhetspolisen inte utvecklas till en stat i staten och till ett hot mot vår demokrati. En omfattande demokratisk och parlamentarisk insyn i verksamheten är nödvändig. Här är bristerna i dag mycket stora.

Vad som nu föreslagits av regeringen är inte tillräckligt. Utskottet ser det mot den här angivna bakgrunden som nödvändigt att det inrättas en särskild nämnd med företrädare för samtliga riksdagspartier som ges i uppgift att företa vittgående insyn i och kontroll över säkerhetspolisens arbete. Nämndens verksamhet kan inte inskränkas till månatliga sammanträden, utan den måste kontinuerligt följa och granska säkerhetspolisens verksamhet.

Det förhållandet att ordningen med personalkontroll fortfarande är under översyn utgör enligt utskottets mening inte hinder mot att SÄK-nämnden inrättas omedelbart.

Vad utskottet nu med anledning av motionerna uttalat bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 10 bort ha följande lydelse:

10. beträffande *inrättande av en SÄK-nämnd m.m.*

att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Ju4 i denna del (yrkande 1), motion 1988/89:Ju5 i denna del (yrkandena 1 och 2) och motion 1988/89:Ju9 i denna del (yrkande 1) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om omedelbart inrättande av en SÄK-nämnd m.m.

6. Informella kontakter (mom. 14)

Jerry Martinger, Göthe Knutson och Göran Ericsson (alla m) anser

dels att den del av utskottets yttrande på s. 13 som börjar med "Med anledning" och slutar med "denna del" bort ha följande lydelse:

Utskottet vill för sin del till en början erinra om vissa uttalanden i saken som gjorts under remissbehandlingen.

Riksåklagaren anförde bland annat: "Regeringen bör enligt min mening inte utan starka skäl ge riktlinjer i enskilda ärenden, om inte rikspolisstyrelsen har hänskjutit frågan till regeringen. Om riktlinjer lämnas bör de få formen av regeringsbeslut." Hovrätten över Skåne och Blekinge framförde bland annat: "Hovrätten vill även peka på faran för att det vid de informella kontakterna mellan företrädare för säkerhetspolisen och för regeringen lämnas direktiv vilka kräver beslut av regeringen. Att direktiven i grundläggande ordning meddelas genom beslut av hela regeringen är särskilt viktigt med hänsyn till att konstitutionsutskottet i efterhand skall kunna kontrollera regeringens handlande." Åklagarmyndigheten i Stockholm pekade på en

annan aspekt i sammanhanget: "Med rätt eller orätt kan en av regeringen mer eller mindre direktstyrd säkerhetspolis lätt uppfattas som politiserad."

Utskottet instämmer i den kritik de nämnda remissorganen har framställt. Tåta, formlösa kontakter mellan regering och säkerhetspolis i konkreta ärenden måste inge starka betänkligheter. Någon sådan form av informell styrning från regeringens sida i säkerhetspolisens löpande verksamhet bör i princip inte äga rum.

Vad utskottet nu med anledning av motion Ju8 uttalat bör riksdagen som sin mening ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 14 bort ha följande lydelse:

14. beträffande *informella kontakter*

att riksdagen med anledning av motion 1988/89:Ju8 i denna del (yrkande 1) som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört i detta hänseende.

Särskilt yttrande

Fortsatt reformarbete (mom. 16)

Jerry Martinger, Göthe Knutson och Göran Ericsson (alla m) anför:

Olika spörsmål rörande rikspolisstyrelsen och säkerhetspolisen har behandlats i vår motion 1988/89:Ju8 därvid vissa synpunkter har anlagts på bl.a. samordnings- och organisationsfrågor.

En parlamentariskt sammansatt utredning har i uppgift att göra fortsatta överväganden om säkerhetspolisen bl.a. i fråga om arbetsmetoder. Samtidigt torde samordnings- och organisationsfrågor som berör rikspolisstyrelsens verksamhet aktualiseras.

Det blir sålunda tillfälle för moderata samlingspartiets ledamot i utredningen att för beaktande av utredningen lägga fram de synpunkter som framförts i motionen. Mot denna bakgrund saknas anledning för oss att reservera oss mot det ställningstagande som gjorts av utskottets majoritet i detta hänseende.

